

Szerkesztő: BALÁZS BÉLA	
Tervező: BALLA MARGIT	Színpompák: LEHÁNY ANIKÁÉ
Zenei vezető: NYILÓSI GABRIELLA	Rendező: BALOGH GÉZA
	
Szereplők	
BÁNKY ESZTER BAGOS ISTVÁN BERÁTN LÁRÓS CZIFOTT LÁRÓS CSABÁNY BÉLA GRUBER HUGÓ JONÁSI SZILVIA KÉNYERES ZSUZSA PAPP DOROTYA SOMIEN NÓRA	
Rendezte: BALOGH GÉZA.	
<small>Hangfelvétel: Kármán György KASZA KATALIN, MELIS GYÖRGY (szó), KÉZDI GYÖRGY (zongora) © 2004 A BUDAPESTI FILMMAŊNYVÉRTÉKELŐ TÁRSASÁG JONKARA FERENCZIK JÁNOS (színpompák)</small>	

**BUDAPEST
BÁBSZÍNHÁZ**

Kedves Barátunk!

A Budapest Bábszínház Igazgatósága szeretettel meghívja évadnyitó bemutató előadására.

Bartók
A KÉKSZAKÁLLÚ HERCEG VÁRA
opera

Idője:
2004. október 3-án este 7 órakor

Helye:
a Budapest Bábszínház Színházterme
(1062 Budapest, Andrássy út 69.)

Kérjük, hogy kedvességig igényelje
2003. szeptember 30-ig
a 322-5051-es telefonszámon jelezze.

A Kékszakállú herceg vára, 2004. R: Balogh Géza. Budapest Bábszínház

A könnyek tava. T: Balla Margit

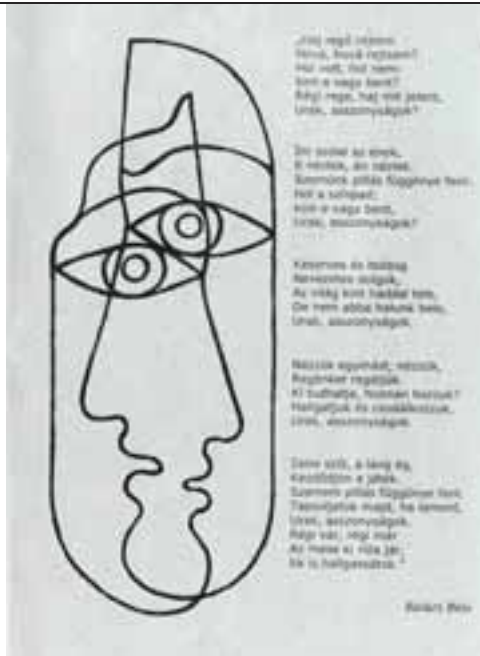
Marton Gábor

JELEN IDŐK KRÓNIKÁJA

BARTÓK BÉLA: A KÉKSZAKÁLLÚ HERCEG VÁRA (RÉSZLET)

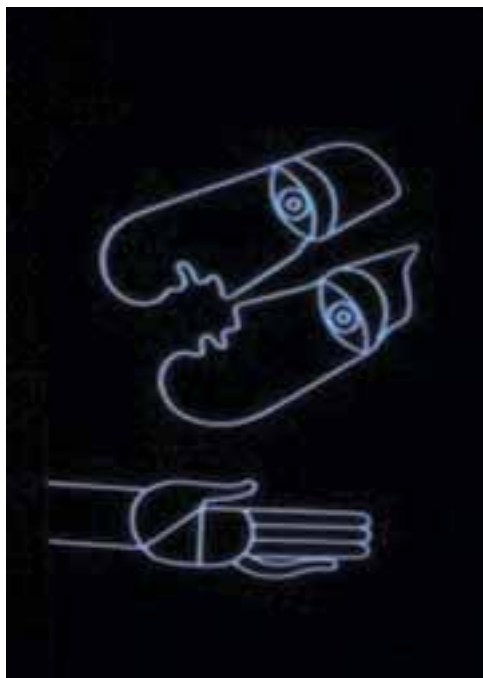
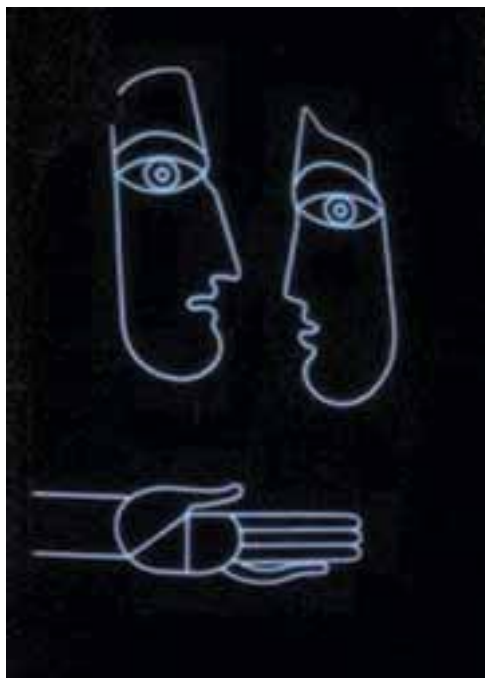
Balogh Géza letisztult *Kékszakállú*-értelmezése filozófiai átértelmezésből indul ki. Az emberi lét egyik határhelyzetét jeleníti meg. Az este – ennek megfelelően – a semmiből előbomló emberi hanggal kezdődik. Kézdy György mondja a *Kékszakállú* Prológusát. Előadása megrázó és pontos. Az ő látató érvényű művészetével a Föld határán vagyunk, a szó aiszkhüloszi értelmében. Valódi prológos, mert az interpretáció távlatot teremt. Átéltén exponálja azt a világgépet, amelyet a bartóki hídszerkezet, a partitúra több nyílt Wagner-párhuzama és -idézete hordoz: a világban az emberi kapcsolat elvont érvénye még fennáll, ha látszólagosan is, addig-ameddig – mindenesetre rendelkezik az érvényesség bizonyos látszatával, ám a personalista filozófia értelmében vett „kommunikáció” már nem működik, a személyiség megvilágítása nem élő kapcsolatrendszer, hanem a kapcsolatrendszer megsemmisülését eredményezi. Kézdy az éleslátó antropológiai tehetetlenség vergődő hangjait szövegezte meg. A drámát, amelynek keserű leckéjét mindannyiunknak meg kell tanulnunk, ha nem is Bartók Béla és Balázs Béla szintjén. Nincs megmentő szerelem. Nincs Trisztán hajója, nincsenek gyógyító asszonyok Írlandban. A férfikor magánya feloldhatatlan és ítéletszerű. A hatodik, A könnyek tavára nyíló ajtó már a belső elsötétülés kapuja is. Nincs ősmegosztás. Kézdy átélte civilizációs élményt közvetít. Az élmény apokaliptikus volt. Önbecsülést emésztő. Így nyer általános érvényű tartalmat az a megoldás, hogy csupán hangot hallunk. Egy hangot, amely elvesztette testét.

A test nélküli hang világába tűnik át a színpadkép az emberi sziluettekét idéző térformákkal, majd jönnek maguk az élő emberek, akik széttolják-szétbontják, megszüntetik ezeket a térformákat. Most, igen, most, mert időlángszat a tapasztalás utáni világban még van, tehát most már jöhet az ember fantomja, a prológhang teste, minden

érzéki allúziótól megfosztott fémszerkezet. Vagyis valami, ami gúnyos fogalmisággal utal az életre, de nem maga az élet. Tiszta forma, utalás, a megfosztottság mint létállapot jele. Majd a cut-out arc-élek következnek, összekapcsolódók, szétválók, egybefonódók, nyomukban az anatómiai rendből (és biztonságból) kiszakadt kezek, amelyek nyugtalan elszántsággal és tragikus mohósággal keresik egymást, s végül, a folyamatábra végén, jönnek a valódi emberpárok.

Az élő ember mindig akkor jelenik meg Balogh Géza rendezésében, amikor az egész lét-képlet érzelmileg elviselhetetlenné válik. E momentumban rejlik alkotásának megrázó ereje. Értelmemmel még csak-csak bírná katasztrófáját ez a világ. Emberi jelenléttel nem bírja. A *Kékszakállú* Budapest Báb-színház-beli előadása az ember érzelmi pótolhatatlanságáról szól. Humanista színház. Arról beszél,

A Kékszakállú herceg vára.

A Kékszakállú herceg vára. Sz: Papp Orsolya

A Kékszakállú herceg vára. Sz: Juhász Ibolya, Semjén Nóra, Papp Orsolya

hogy minden ellenkező értelmű fájdalom ellenére a szellem mégiscsak elsőbrendű. Mert lehetséges, hogy a férfiképzlet úgy működik, hogy sémává oldja a múlt asszonyait, ám ez is csupán lábjegyzet az antropológiai hiányérzethez. Balogh Gézának van művészi bátorsága egy hitetlen, szkeptikus, posztmodern korban lélekszínházat teremteni. Sikerül neki. A közönség pedig nem hálátlan. Az általam látott előadást számos gimnazista ülte végig. Eleinte fészkelődtek, nevetgéltek, aztán már a Proológus végére elnémultak, majd a darab végén tomboltak, doboltak, kiabáltak, a maguk nemzedéki nyelvén fejezve ki lelkesedésüket. A lélekszínház

meglelte és megragadta a jövő közönségét önmaga számára.

Kiváló alkotótársak működnek együtt mindennek érdekében. A tervező Balla Margit, a szcenikus Lénárt András, valamint Miklósi Gabriella zenei vezető és Kalmár Éva asszisztens. És a szereplők: Bánky Eszter, Bassa István, Beratin Gábor, Czippott Gábor, Csajághy Béla, Gruber Hugó, Juhász Ibolya, Kenyeres Zsuzsa, Papp Orsolya, Semjén Nóra – nem alakítást, hanem jelenléteket biztosítanak az estének. Ez nem kritikai szóvirág. Ez az élmény lényege.

(*Critical Lapok*, 2005/1.)

BLUEBEARD'S CASTLE

Géza Balogh's elegant analysis of *Bluebeard* is based on a philosophical interpretation which presents one of the frontiers of human existence. The Budapest Puppet Theater's production of *Bluebeard's Castle* is about the emotional irreplaceability of a person. In humanist theater, Balogh says, despite every conflicting pain, the individual soul is still superior: a man's fantasy may dissolve all the women of his past life into a simple framework, but this is just a footnote to an anthropological deficiency. Géza Balogh has the artistic courage to create a soul theater in an unbelievable, sceptical postmodern era, and he succeeds in doing so.